

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 85.835 van 6 maart 2000

A. 89.094/VIII-1644

In zake : **LOVENS** Claire,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Benoît CAMBIER en
Mr. Luc CAMBIER, advocaten,
J.-B. Meunierstraat 22
1050 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat,
vertegenwoordigd door de Minister
van Justitie,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Rusen ERGEC, advocaat,
Woluwedal 20
1932 Sint-Stevens-Woluwe.

Tussenkomende partij :

REYNDERS Danièle,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre LEGROS en
Mr. Jérôme SOHIER, advocaten,
E. Demotlaan 19
1000 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIIIE KAMER,

Gezien het op 21 januari 2000 ingediende verzoekschrift, waarbij Claire LOVENS de nietigverklaring vordert van het in het Belgisch Staatsblad van 6 januari 2000 bekendgemaakte koninklijk besluit van 30 december 1999 waarbij Danièle REYNDERS tot voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik wordt benoemd;

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekster de schorsing van de tenuitvoerlegging van diezelfde beslissing vordert;

Gezien het op 9 februari 2000 ingediende verzoekschrift, waarbij Danièle REYNDERS vraagt als tussenkomende partij te mogen optreden;

Gezien het verslag van de heer BOUVIER, eerste auditeur - afdelingshoofd bij de Raad van State, opgemaakt op grond van artikel 94 van de procedureregeling;

Gelet op de beschikking van 11 februari 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven, waarbij de neerlegging van het verslag wordt gelast en de partijen worden opgeroepen om te verschijnen op 3 maart 2000;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Luc CAMBIER, advocaat, die voor verzoekster verschijnt, van Mr. ERGEC, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt, en van Mr. LEGROS en Mr. SOHIER, advocaten, die voor de tussenkomende partij verschijnen;

Gehoord het eensluidend advies van de heer BOUVIER, eerste auditeur - afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat er grond bestaat om het verzoek tot tussenkomst in het geding, ingediend door

Danièle REYNDERS, begunstigde van de bestreden handeling, in te willigen;

Overwegende dat de volgende gegevens dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. In het Belgisch Staatsblad van 23 maart 1999 wordt aangekondigd dat het ambt van voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik vanaf 20 september 1999 vacant zal zijn.

2. Op 7 april zendt verzoekster haar sollicitatie in, samen met haar curriculum vitae. De tussenkomende partij solliciteert op 15 april. Nog drie andere magistraten solliciteren naar het ambt in kwestie.

3. Op 26 april 1999 doet de tussenkomende partij haar beleidsplan voor de rechtbank toekomen bij de Minister van Justitie. Zij zendt een kopie van datzelfde document naar de leden van het hof van beroep te Luik en van de provincieraad.

4. Op 7 mei 1999 zendt het Ministerie van Justitie de lijst van de gegadigden naar de eerste voorzitter van het hof van beroep te Luik en naar de provinciegriffier van Luik teneinde het hof van beroep en de provincieraad in staat te stellen elk een dubbeltal voor te dragen overeenkomstig de overgangsbepaling van artikel 151 van de Grondwet.

5. Het hof van beroep te Luik doet zijn voordrachten op 3 juni 1999. Voor de eerste plaats behaalt Claire LOVENS 22 stemmen, Roger FONTAINE 6 stemmen, Danièle REYNDERS 2 stemmen en Philippe ANCION 1 stem, terwijl in de stembus twee blanco stembriefjes worden aangetroffen. Voor de tweede plaats behaalt Roger FONTAINE 26 stemmen, vóór Philippe ANCION, die er 3 behaalt, en Danièle REYNDERS, die er 2 behaalt, terwijl

ook dan weer twee blanco stembriefjes worden aangetroffen.

6. In de provincieraad, die op 24 juni 1999 is samengekomen, wordt verzoekster als eerste voorgedragen met 30 stemmen tegenover 24 voor de tussenkomende partij, terwijl er 4 blanco stembriefjes en 1 ongeldig stembriefje worden aangetroffen. Voor de tweede plaats behaalt de tussenkomende partij 29 stemmen, tegenover 19 voor Roger FONTAINE en 6 voor Philippe ANCIEN, terwijl 2 ongeldige stembriefjes en 1 blanco stembriefje worden aangetroffen.

7. De collegiale adviezen van de waarnemend eerste voorzitter van het hof van beroep te Luik en van de procureur-generaal bij dat hof luiden als volgt :

" Mevrouw Danièle REYNERS is geboren te Ougrée op 11 april 1952.

In 1975 heeft zij aan de Universiteit van Luik met onderscheiding het diploma van licentiaat in de rechten behaald.

Nadat zij van 1975 tot 1984 het beroep van advocaat had uitgeoefend, is mevrouw REYNERS bij koninklijk besluit van 18 mei 1984 benoemd tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Luik. In mei 1985 is zij aangewezen als gedelegeerd onderzoeksrechter.

Bij koninklijk besluit van 23 oktober 1987 is zij voor een periode van drie jaar aangesteld in het ambt van onderzoeksrechter. Die ambtsperiode is voor vijf jaar verlengd bij koninklijk besluit van 17 september 1990 en vervolgens bij koninklijk besluit van 28 november 1995.

Toen zij dong naar het ambt van ondervoorzitter in de rechtbank van eerste aanleg te Luik, is mevrouw REYNERS als eerste voorgedragen door het hof van beroep en door de provincieraad. Zij is in dat ambt benoemd bij koninklijk besluit van 18 januari 1999.

Zij is intelligent en bezit een sterke persoonlijkheid. Door haar zin voor synthese, haar helderheid van geest en haar doortastend optreden was zij een gewaardeerd onderzoeksrechter.

Vanuit haar dynamisme en haar aandacht voor de hervormingen die aan de gang zijn, heeft zij zich de moeite getroost om in het kader van deze sollicitatie een "beleidsplan" van vier bladzijden op te stellen waarin zij haar eigen ideeën over het leiden van de rechtbank analyseert en uiteenzet.

Zij is als tweede voorgedragen door de provincieraad.

Over haar sollicitatie dient een zeer gunstig advies te worden verstrekt."

" Mevrouw Claire LOVENS is geboren te Bilstain op 14 maart 1951.

In 1974 heeft zij aan de Universiteit van Luik met onderscheiding het diploma van licentiaat in de rechten behaald.

Na van maart 1979 tot juli 1982 ingeschreven te zijn geweest op het tableau van de Orde van advocaten, is mevrouw LOVENS bij koninklijk besluit van 20 juli 1982 benoemd tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Luik. Zij heeft als alleensprekend rechter zitting in de 2e en de 3e kamer van de rechtbank, waar zij kennis neemt van verzoekschriften tot echtscheiding, van geschillen inzake afstamming, burgerlijke stand en bekwaamheid.

Zij heeft als assessor zitting gehad in het hof van assisen.

Mevrouw LOVENS, die in 1988 benoemd is tot voorzitter van de probatiecommissie, heeft in die hoedanigheid blijk gegeven van enorm veel inzet (deelname aan colloquia, organisatie van vergaderingen, deelname aan voortgangscommissies, enz.)

Bij koninklijk besluit van 8 december 1989 is mevrouw LOVENS benoemd tot ondervoorzitter van de rechtbank van eerste aanleg. Sedert februari 1999 is zij aangewezen als stagemeeester.

Mevrouw LOVENS, die verscheidene publicaties op haar naam heeft ("Les conflits de juridictions", "Efficacité internationale des décisions étrangères", "Le droit international privé de la responsabilité et les récentes conventions de la Haye"), is lid van de Commissie "Justice et société", werkt actief mee aan de colleges van professor LEVAL en professor KELLENS voor de studenten in de rechten en de criminologie van de Universiteit van Luik en aan de activiteiten van de Commissie "Université - Palais". Zij heeft het woord gevoerd op verscheidene colloquia van de raad van de Orde der Geneesheren en zij is correspondente van de

"Revue trimestrielle de droit familial et de la Jurisprudence de Liège, Mons et Bruxelles".

Dank zij haar talrijke contacten in gerechtelijke en universitaire kringen en haar kwaliteiten als magistraat en als mens, beschikt mevrouw LOVENS over alle kwaliteiten die nodig zijn om het ambt van korpschef uit te oefenen. Inzonderheid streeft zij er onophoudelijk naar dat er harmonieuze betrekkingen ontstaan en blijven heersen tussen de onderscheiden medewerkers van de justitie met wie zij in contact komt.

Zij is als eerste voorgedragen door het hof van beroep en door de provincieraad.

Over haar sollicitatie dient een zeer gunstig advies te worden verstrekt."

8. Op 29 september 1999 schrijft verzoekster de Minister van Justitie de volgende brief :

" Via de pers heb ik vernomen dat een andere gegadigde u een document heeft toegestuurd waarin zij een beschrijving geeft van haar visie op de opdracht van voorzitter en op de wijze waarop ze aan zulk een opdracht concrete inhoud zal geven.

Ikzelf heb mijn sollicitatie ingediend volgens de procedure die nu nog van toepassing is. Daarom heb ik mijn precieze plannen en mijn omstandige analyse uiteengezet tijdens de gesprekken met het oog op de voordracht die ik heb afgelegd bij de overheden die zich daarover dienden uit te spreken.

Het spreekt vanzelf dat, zo u wenst dat ik mijn plannen nader toelicht, ik u die dadelijk zal toesturen."

9. In antwoord op brieven vanwege de stafhouder van de Orde van advocaten van Luik, heeft de Minister van Justitie deze op 15 oktober 1999 het volgende geschreven :

" Het dossier betreffende de benoeming van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik is op 27 augustus 1999 aan mijn kabinet voorgelegd. Een van de gegadigden heeft mij echter een brief gestuurd teneinde aanvullende gegevens te kunnen laten gelden. Het dossier is opnieuw aan de administratieve diensten toegestuurd teneinde deze situatie te onderzoeken overeenkomstig de rechtspraak van de Raad van State die vereist dat alle gegadigden op voet van gelijkheid worden behandeld."

Op 20 oktober 1999 geeft de Minister in de commissie voor de justitie van de Kamer van volksvertegenwoordigers hetzelfde antwoord aan mevrouw Jacqueline HERZET.

10. Het bestreden besluit wordt op 30 december 1999 uitgevaardigd. Het bevat de volgende motivering :

" Gelet op het Gerechtelijk Wetboek, inzonderheid op artikel 189;

Overwegende dat mevrouw Danièle REYNDERS, ondervoorzitter en onderzoeksrechter in de rechtbank van eerste aanleg te Luik, voldoet aan de wettelijke benoemingsvoorwaarden;

Gelet op de voordrachten van de bevoegde instanties;

Overwegende dat betrokkene beschikt over een grote gerechtelijke ervaring, aangezien zij bij koninklijk besluit van 18 mei 1984 tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Luik en bij koninklijk besluit van 18 januari 1999 tot ondervoorzitter in die rechtbank benoemd is;

Overwegende dat zij reeds vóór haar benoeming in de magistratuur in verscheidene disciplines beschikte over een ruime ervaring die ze had opgedaan bij de balie en als plaatsvervangend vrederechter;

Overwegende dat zij in 1985 aangewezen is als onderzoeksrechter, dat zij in die hoedanigheid haar taken perfect beheerste en er gedurende twee jaar de functie van deken heeft uitgeoefend zodat zij daar voordeel getrokken heeft uit een leidende functie;

Overwegende dat de gegadigde, in die functie van oudste onderzoeksrechter, in een streven naar een optimale werking van de dienst, blijk heeft gegeven van het vermogen om niets als vanzelfsprekend te beschouwen, dat ze voortdurend prioriteiten heeft afgewogen, dat ze zin voor organisatie en voor een gezond personeelsbeleid aan de dag gelegd heeft, waarbij gezocht wordt naar een billijk evenwicht tussen de verwachtingen van elkeen en de onvoorwaardelijke imperatieven van de dienst aan het publiek;

Overwegende dat zij intelligent is en blijk geeft van een sterke persoonlijkheid;

Overwegende dat zij door haar zin voor synthese, haar helderheid van geest en haar doortastend optreden een gewaardeerd onderzoeksrechter was;

Overwegende dat de betrokkene dynamisch is en aandacht heeft voor de hervormingen die aan de gang zijn;

Overwegende dat de betrokkene vernieuwende ideeën aandraagt, door inzonderheid een denkoefening voor te stellen over een beleid voor de terechtzittingen, waarbij de naleving van de rechten van verdediging gepaard gaat met een optimalisering van de gerechtelijke activiteit binnen de voor de terechtzittingen toegemeten termijn, zonder de spreektijd van elke spreker te beperken, teneinde ongepast uitstel van de behandeling van een zaak, onnodige wachttijd tussen twee zaken en ongewettigde verwijzing naar de rol tegen te gaan;

Overwegende dat zij voorstelt een permanente bijscholing van de magistraten van de rechtbank te organiseren waarbij ze hun ervaringen kunnen uitwisselen, teneinde te zorgen voor een betere functionele mobiliteit, en dat zij suggereert de rechtbank op een constructieve wijze te leiden waarbij zin voor anticipatie samengaat met luisterbereidheid;

Overwegende dat zij voorts suggereert dat een gerechtelijke cultuur moet ontstaan die steunt op de ontwikkeling van betrekkingen tussen de gerechtelijke wereld en het maatschappelijk middenveld;

Overwegende dat het collegiaal advies van de eerste voorzitter van het hof van beroep te Luik en van de procureur-generaal bij dat hof zeer gunstig is";

Overwegende dat verzoekster inzonderheid een middel, het eerste van haar verzochtschrift, ontleent aan schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek en van de algemene rechtsbeginselen, inzonderheid van de verplichting om de aanspraken en verdiensten van de gegadigden voor een benoeming in een openbaar ambt daadwerkelijk te vergelijken; dat zij betoogt dat "de verwerende partij, zoals uit de aanhef van de bestreden handeling blijkt, rekening heeft gehouden met het beleidsplan dat Danièle REYNDEERS op 26 april 1999 aan de Minister van Justitie heeft gericht, terwijl die nota, die verstuurd is na afloop van de termijn voor het

indienen van de sollicitaties, wettelijk gezien niet in aanmerking mocht worden genomen"; dat zij, met verwijzing naar het arrest BONHEURE, nr. 81.872 van 16 juli 1999, aanvoert dat de verwerende partij alleen met schending van het gelijkheidsbeginsel rekening kon houden met een nota die niet bij de sollicitatie was gevoegd; dat zij voorts opmerkt dat de wetgeving die op de omstreden benoeming van toepassing is, niet bepaalt dat de gegadigden voor een ambt van korpschef een beleidsplan moeten indienen; dat zij van mening is dat "indien de verwerende partij wenste vooruit te lopen op de inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving en ze zulk een criterium wenste te laten gelden, het aan de verwerende partij stond om alle gegadigden daarvan op te hoogte te brengen en hen in staat te stellen eveneens een nota met hun beleidsplan in te dienen"; dat verzoekster eraan herinnert dat de naleving van het gelijkheidsbeginsel impliceert dat de sollicitaties op basis van dezelfde criteria moeten worden vergeleken en dat zij daaruit besluit dat "de schending van dit beginsel van gelijke behandeling nog groter is daar in het geheel niet geantwoord is op de brief van 29 september 1999 waarbij verzoekster, in de veronderstelling dat een andere gegadigde een beleidsplan zou hebben ingediend, verzocht heeft eveneens een nota te mogen indienen waarin ze haar beleidsplan voor de rechtbank uiteenzet";

Overwegende dat de verwerende partij herinnert aan de brief die verzoekster op 29 september 1999 aan de Minister van Justitie heeft gericht en waaruit blijkt dat verzoekster haar beleidsplan mondeling heeft uiteengezet, zodat de aanspraken en verdiensten van beide gegadigden toch op basis van dezelfde criteria vergeleken zijn; dat zij daarop laat volgen dat in de motivering van de bestreden handeling in het geheel niet wordt verwezen naar het beleidsplan van de tussenkomende partij; dat zij ten slotte van mening is dat de keuze van de uitingswijze een louter persoonlijke aangelegenheid is

en dat het feit alleen dat een gegadigde haar plannen schriftelijk te kennen heeft gegeven terwijl de andere gegadigde zulks mondeling heeft gedaan, niet wijst op een schending van het gelijkheidsbeginsel;

Overwegende dat de tussenkommende partij in haar verzoekschrift tot tussenkomst stelt dat het door haar opgestelde "beleidsplan niet uitdrukkelijk wordt aangevoerd in de bestreden handeling"; dat zij het volgende uiteenzet :

" (...) uit het dossier blijkt duidelijk dat verzoekster haar plannen betreffende het voorzitterschap van de rechtbank heeft kunnen voorleggen aan alle betrokken overheden, zo niet schriftelijk, dan op zijn minst mondeling, en wel op nauwkeurige en omstandige wijze, zodat de vraag rijst in welk opzicht de sollicitaties niet op basis van dezelfde criteria zouden zijn vergeleken";

dat de tussenkommende partij er voorts op wijst dat het beleidsplan "noch in enige wettekst, noch in enige verordeningstekst wordt voorgeschreven en dan ook geen officieel stuk kan zijn in een dossier voor de sollicitatie naar een openbaar ambt, terwijl het een gegadigde uiteraard niet verboden is zijn sollicitatie te staven aan de hand van een uiteenzetting van de projecten die hij wil uitwerken ingeval hij benoemd wordt in de betrekking waarnaar hij dingt"; dat zij in het licht van die mogelijkheid aanvoert dat het niet aan de minister stond verzoekster toestemming te verlenen om haar beleidsplan in te dienen, aangezien zij volledig vrij was zulks te doen;

Overwegende dat de benoemingsgerechtigde overheid verplicht is alle gegadigden op voet van gelijkheid te behandelen, wat inhoudt dat hun aanspraken en verdiensten op dezelfde basis vergeleken dienen te worden; dat die overheid in casu in het bezit was van voordrachten die zeer duidelijk in het voordeel van verzoekster waren, alsook van collegiale adviezen die

zeer gunstig waren voor de tussenkomende partij en voor verzoekster, waarbij echter alleen verzoekster geacht werd te beschikken over alle kwaliteiten die nodig zijn om het ambt van korpschef uit te oefenen; dat, in die omstandigheden, voor de voorkeur die de verwerende partij aan de tussenkomende partij heeft gegeven alleen een objectieve verklaring kan worden gevonden in de omstandigheid dat de benoemende overheid beschikte over het schriftelijke beleidsplan van Danièle REYNDERS terwijl Claire LOVENS tegenover die overheid haar visie ten aanzien van het leiden van de rechtbank niet heeft kunnen uiteenzetten, tenzij mondeling; dat de negende, de tiende en de elfde overweging van het bestreden besluit alleen op de geschriften van de tussenkomende partij steunen, waarbij in de negende overweging trouwens een passage van het beleidsplan van de tussenkomende partij woordelijk is overgenomen; dat de verwerende partij de doorslaggevende invloed van dat beleidsplan des te minder kan ontkennen daar zij zelf, in antwoord op het tweede en het derde middel van het verzoekschrift, het feit benadrukt dat de Minister, om een keuze te maken tussen twee uitstekende gegadigden, de ideeën van de tussenkomende partij betreffende het leiden van de rechtbank in aanmerking heeft genomen; dat de verwerende partij verzoekster ten onrechte het verwijt maakt dat zij niet uit zichzelf haar eigen beleidsplan heeft ingediend, aangezien verzoekster door middel van haar brief van 29 september 1999 getracht heeft de zekerheid te krijgen dat met zulk een document terdege rekening zou worden gehouden, en aan die brief geen enkel gevolg is gegeven; dat het in die omstandigheden buiten kijf staat dat Claire LOVENS benadeeld is ten opzichte van haar concurrente, aangezien haar de mogelijkheid is ontnomen om aan de Minister beleidsopvattingen mee te delen waarmee het hof van beroep duidelijk had ingestemd; dat het middel, voor zover het ontleend is aan schending van het gelijkheidsbeginsel, kennelijk gegrond is;

Overwegende dat de nietigverklaring van de bestreden handeling de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging ervan doelloos maakt,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst, ingediend door Danièle REYNDERS, wordt ingewilligd.

Artikel 2.

Vernietigd wordt het in het Belgisch Staatsblad van 6 januari 2000 bekendgemaakte koninklijk besluit van 30 december 1999 waarbij Danièle REYNDERS tot voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik wordt benoemd.

Artikel 3.

Er is geen grond meer om uitspraak te doen over de vordering tot schorsing.

Artikel 4.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 5.

De kosten, bepaald op 12.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij ten belope van 7.000 frank en ten laste van de tussenkomende partij ten belope van 5.000 frank.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare
terechtzing, op zes maart tweeduizend door :

de Hr.	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.